

Latviešu valoda 3. klasei. Mācību programma. 5. – 9. nodaļa

Temati un apakštemati	Saturs / sasniedzamie rezultāti			
Standarta struktūra	Saziņa	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	Caurviju prasmes
5. Gribu redzēt un dzirdēt! (22 - 26 stundas) 5.1. Cirka arēnā (11 stundas) 5.2. Uz lielās skatuves (10 stundas) 5.3. Ko es zinu? Ko es protu? (2 stundas)	Iesaistās sarunā par konkrētu tematu, paužot savas zināšanas, iegūto informāciju, jautājot, precizējot, iebilstot, piekrītot, izsakot un pamatojot savu viedokli un attieksmi. Veido saprotamu, skaidri uztveramu, ar personīgo pieredzi saistītu mutvārdu runu atbilstoši saziņas mērķim un dalībniekiem. Prognozē teksta saturu un salīdzina savu prognozi ar lasīto. Caurskatot un pārskatot mācās lasīt dažādus tekstus (literārs teksts,	Meklē informāciju literārā un informatīvā tekstā grāmatā vai tīmeklī un strukturē to tabulā vai domu kartē. Apkopo informāciju no vairākiem tekstiem. Nosaka teksta tematu, galveno domu un izdomā atbilstošu virsrakstu. Lasa literāru tekstu fragmentus par cirku un teātri un prognozē turpinājumu. Atstāstot teksta daļas, izmanto citātus. Sacer stāstu un leļļu lugu, veido afišu, biļeti un anotāciju. Izvērtē atbilstību noteiktiem kritērijiem.	Meklē, kur ikdienā lieto skaitļa vārdus. Atrod tekstā patstāvīgus vārdus, to skaitā skaitļa vārdus. Atrod tekstā pamata un kārtas skaitļa vārdus. Liek punktu aiz kārtas skaitļa vārdiem. Klausās un salīdzina, kā skan skaitļa vārdi dažādās valodās. Uzdod jautājumus skaitļa vārdiem teikumā, atrod tekstā skaitļa vārdus kopā ar lietvārdiem dažādos locījumos, nosaka to dzimti un skaitli locījumā, pārveido skaitļa vārdus ar lietvārdiem pamatformā. Saskata vienkāršus un saliktus skaitļa vārdus. Raksta pareizi skaitļa vārdus. Pievērš uzmanību skaitļa	<i>Kritiskā domāšana un problēmrisināšana</i> Izvērtē informāciju – jauna vai zināma. Atbild uz daudzveidīgiem jautājumiem par lasīto tekstu, meklējot, analizējot, izvērtējot, interpretējot informāciju, saistot to ar norisēm reālajā dzīvē un personisko pieredzi. Iztēlojas sevi galvenā varoņa lomā. Raksturo galveno varoni, pamatojot ar teikumiem no teksta. Prognozē teksta turpinājumu. Salīdzina skaitļa vārdu skanējumu dažādās valodās, nosaka līdzīgo. Izsaka savu viedokli par lasīto un pamato to.

	informatīvs teksts tīmeklī, biļete, afīša, teātra repertuārs, teātra zāles plāns, uzvedības noteikumi) un meklēt tajos noteiktu informāciju. Vērtē informāciju – zināma/nezināma. Iestudē īsu klaunādi un leļļu lugu.		vārdiem <i>simts – simt; tūkstotis – tūkstoš</i>. Pievērš uzmanību dažādiem skaitļa vārdu rakstības variantiem, gadskaitļu, pulksteņa laika un datumu rakstībai. Pareizi raksta īpašvārdus – teātru un izrāžu nosaukumus. Iegaumē un pareizi rakstos lieto naudas vienību nosaukumus un to saīsinājumus.	Papildina vērtēšanas kritēriju sarakstu un savstarpēji vērtē. Saskata atšķirīgās pazīmes un grupē skaitļa vārdus. Analizējot pieejamo informāciju, izvēlas sēdvietas teātra zāles plānā, pamato izvēli. Izmantojot tīmekļvietnēs pieejamo informāciju, veido interesantāko izrāžu sarakstu. Skaidro uzvedības noteikumu ievērošanas nepieciešamību. Atrod teksta saturam atbilstošu attēlu. <i>Jaunrade un uzņēmējspēja</i> Iejūtas cirka direktora lomā un nosaka, kādi nosacījumi varētu ietekmēt klauna algu, izdomā un veic aprēķinu. Iepazīst algu lielumu Latvijā dažādās profesijās. Iestudē īsu klaunādi un leļļu lugu. Veido anotāciju, afīšu un biļeti. <i>Pašvadīta mācīšanās</i> Prognozē un izsaka pieņēmumus, ko mācīsies tematā.

				Mācīšanās laikā analizē, kādas prasmes apgūst, veicot uzdevumus. Temata noslēgumā izvērtē, kas un kā apgūts. Mācās strukturēt informāciju tabulā un domu kartē. Mācās izmantot skaidrojošo vārdnīcu. Mācās meklēt informāciju teātru tīmekļvietnēs. <i>Sadarbība</i> Veic uzdevumus pāri un grupā. Vērtē savstarpēji. Grupā iestudē īsu klaunādi un leļļu lugu. <i>Pilsoniskā līdzdalība</i> Izprot dzīvnieku aizsardzības noteikumu ievērošanu cirkā. Izprot uzvedības noteikumu ievērošanas nepieciešamību teātrī. <i>Digitālā pratība</i> Mācās meklēt informāciju tīmeklī. Izmanto digitālo vārdnīcu. Lasa ieteiktos tekstus digitāli, izmantojot mācību līdzeklī ievietotos kvadrātkodus.

Jēdzieni	Skaitļa vārds, pamata un kārtas skaitļa vārds, repertuārs, citāts, klaunāde, leļļu izrāde.
Izmantotie un veidotie teksti	Izmantotie teksti: literārs teksts, informatīvs teksts, teātra repertuārs, zāles plāns, anotācija, biļete, uzvedības noteikumi, spēles noteikumi. Arī teksti digitālā vidē un bērnu rakstīti teksti. Veidotie teksti: anotācija, biļete, afiša, klaunāde, leļļu izrāde.

6. Ceļojam! (~25 stundas) 6.1. Ceļojums ar laika mašīnu (15 stundas) 6.2. Aicinu uz... (8 stundas) 6.3. Ko es zinu? Ko es protu? (2 stundas)	Izsaka viedokli un pamato to par nodaļā ietvertajiem tematiem. Izsaka hipotēzes par to, ko mācīsies un apgūs. Vērojot grāmatas vāku un ilustrācijas, izsaka hipotēzes par grāmatas saturu. Lieto atslēgvārdus informācijas iegūšanai. Meklē piemērus likumībai un otrādi. Veido atgādnēs. Izprot shēmas un tabulas un, tās izmantojot, stāsta par valodnieciskiem tematiem.	Lasa populārzinātniskus, publicistikas, daiļliteratūras tekstus un reklāmas. Interpretējot apzinās tekstu atšķirības un komunikatīvo nolūku. Nosaka teksta virsrakstu, tematu un galveno domu; <i>atjauno</i> teksta struktūru. Raksta pārdomu darbu “Fantāzijas pasaulē” vai „Es laika mašīnā”. Raksta stāstu grupā atbilstoši nosacījumiem. Lasa savu darbu par ceļojumu „lasītāja krēslā”. Raksta ceļojuma reklāmu. Sacer mutvārdu runu un stāsta par izvēlēto grāmatu, aicinot un pārliecinot to izlasīt.	Mācās izprast informāciju par darbības vārdu kā gramatisku kategoriju. Mācās izprast darbības vārda iedalījumu. Nosaka darbības vārda pamatformu, tiešo vai atgriezenisko galotni, darbības vārda sastāvu nenoteiksmē, laiku un personu. Mācās pareizi rakstīt darbības vārdus. Mācās izprast darbības vārda funkcijas dažādās izteiksmēs.	<i>Kritiskā domāšana un problēmrisināšana</i> Izvērtē informāciju – jauna vai zināma. Atbild uz daudzveidīgiem jautājumiem par lasīto tekstu, meklējot, analizējot, izvērtējot, interpretējot informāciju, saistot to ar norisēm reālajā dzīvē un personisko pieredzi. Papildina vērtēšanas kritēriju sarakstu un savstarpēji vērtē. Mācās iegūt un pārbaudīt faktus. Vērtē savu mācību darbību un izpildītā uzdevuma kvalitāti.

	Iesaka, pārdomājot pozitīvo un negatīvo. Aicina un izsaka vēlēšanos. Runā par to, par ko nav pārliecināts. Lieto darbības vārdu dažādu valodas komunikatīvo funkciju izteikšanai. Veido priekšstatu par valodas funkcijām – stāsta par grāmatu, aicinot to izlasīt. Veido ceļojuma komunikatīvo funkciju izteikšanai. Veido priekšstatu par valodas funkcijām – stāsta par grāmatu, aicinot to izlasīt. Veido ceļojuma reklāmu un, to izmantojot, aicina ceļot.	Stāsta par valodniecisku tematu.		Raksta apkopojumu par mācību darbību. Plāno mācību darbību un izvēlas efektīvāko veidu uzdevuma izpildei. <i>Sadarbība</i> Sadarbojas uzdevuma izvēles, gaitas un izvērtēšanas posmos. <i>Digitālā pratība</i> Izmanto informācijas tehnoloģijas mācību darbībā.
Jēdzieni	Virsraksts, temats, galvenā doma; tiešs, atgriezenisks, pirmatnīgs, atvasināts darbības vārds.			
Izmantotie un veidotie teksti	Izmantotie teksti (lasa): literārs teksts, populārzinātnisks teksts, publicistikas teksts. Veidotie teksti: radošs darbs, atgādne.			

Temati un apakštemati	Saturs / sasniedzamie rezultāti			
Standarta struktūra	Saziņa	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	Caurviju prasmes
7. Pētām vārdu! (26 stundas) 7.1. Kā rodas vārdi? (16 stundas) 7.2. Kur dzīvo vārdi? (4 stundas) 7.3. Ko es zinu? Ko es protu? (2 stundas)	Izvērtē iepriekšējo mācību darbību un prognozē, par ko mācīsies. Meklē, apkopo un dalās ar informāciju par valodnieciskiem jautājumiem. Saprot shēmā ietvertu informāciju un stāsta par to, izmantojot atslēgvārdus. Veido definīcijas. Sarunājas, izsaka un uzklausa viedokļus par valodnieciskiem jautājumiem. Meklē vārdu nozīmes vārdnīcā un salīdzina ar savu versiju.	Lasa dzejoli un skaidro tā noskaņu, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus (personifikāciju). Lasa un raksta apraksta un vēstījuma piemērus un analizē tos. Izsaka hipotēzes par grāmatas autoru un laiku, kad darbs tapis. Veido tekstu, meklējot iederīgu vārdu vai aizstājot vārdu ar citu. Raksta darbu „Lieldienu stāstiņi”. Raksta jaunrades darbu „Mans latviskākais vārds”. Raksta dzejoļa turpinājumu.	Nosaka vārda nozīmi. Saprot, kas ir viennozīmīgi un daudznozīmīgi vārdi. Skaidro frazeoloģismus. Nosaka, atrod tekstā sinonīmus un antonīmus un lieto tos sava teksta veidošanā. Izprot, kas ir vecvārdi apvidvārdi, jaunvārdi un internacionālismi. Nosaka salikteņus.	<i>Kritiskā domāšana un problēmrisināšana</i> Meklē un atlasa informāciju dažādos informācijas avotos, Atbild uz daudzveidīgiem jautājumiem par lasīto tekstu, meklējot, analizējot, izvērtējot, interpretējot informāciju, saistot to ar norisēm reālajā dzīvē un personisko pieredzi. Vērtē savu mācību darbību un izpildītā uzdevuma kvalitāti. Raksta apkopojumu par mācību darbību. Plāno mācību darbību un izvēlas efektīvāko veidu uzdevuma izpildei. Mācās veidot definīcijas. <i>Sadarbība</i>

	Veido definīcijas un atgādes. Iepazīstas ar vārdnīcām. Saprot, ka ir dažādas vārdnīcas. Meklē vajadzīgo informāciju vārdnīcās.			Sadarbojas uzdevuma izvēles, gaitas un izvērtēšanas posmos. <i>Digitālā pratība</i> Izmanto informācijas tehnoloģijas mācību darbībā.
Jēdzieni	Shēma, atslēgas vārds, definīcija, Vārdnīca, šķirklis, vārda nozīme, sinonīms, antonīms, ienozīmīgs vārds, daudznozīmīgs vārds, vecvārds, jaunvārds, internacionālisms.			
Izmantotie un veidotie teksti	Daiļliteratūras teksti, šķirklā teksti, radošs darbs, dzejolis, apraksta un vēstījuma piemēri.			

Temati un apakštemati	Saturs / sasniedzamie rezultāti			
	Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	Caurviju prasmes
8. Dzīvojam kopā! (~25 stundas) 8.1. Kas dzīvo Latvijā? (17 stundas) 8.2. Mazais pilsonis (7 stundas) 8.3. Ko es zinu? Ko es protu? (1 stunda)	Mācās analizēt un atšķirt patiesu informāciju no nepatiesas. Analizē informāciju, definējot iepriekš zināmo un jauno informāciju. Mācās izteikt, pamatot savu	Mācās noteikt teksta galveno domu, atstāstīt tekstu. Saskata tekstā rindkopas. Veido rindkopu un teksta virsrakstu. Mācās uztvert un analizēt grafiski attēlotu informāciju (diagramma).	Saskata tekstā internacionālismus, prot tos raksturot, zina, kur meklēt to nozīmi. Veido pieradumu izmantot svešvārdu vārdnīcu. Pareizi izrunā skaitļa vārdus un nosauc procentus.	Strādā pārī vai grupā, apmainoties idejām, izsakot savu vērtējumu un attieksmi pret cita darbu. Strādā ar vārdnīcām, meklē informāciju internetā. Izmanto piedāvātās uzdevumu izvēles iespējas.

	viedokli, jautā un uzklausa citu izteikto viedokli, piekrīt vai nepiekrīt tam. Veido mutvārdu uzstāšanos, pamato savu viedokli un izvērtē citu uzstāšanos. Pilnveido vispārējās un detalizētās klausīšanās prasmi. Nosauc emocijas un raksturo tās.	Raksta īsu viedokļa rakstu.	Pareizi raksta tautību nosaukumus. Pilnveido vārdu krājumu ar internacionālismiem un citiem vārdiem. Nosaka vārda sastāvu. Prot nosaukt un izmantot piederības vietniekvārdus.	Pilnveido mācību darbības plānošanas, īstenošanas un izvērtēšanas prasmes. Mācās kritiski izvērtēt informāciju, pilnveido izpratni par pilsoniskās līdzdalības nozīmi. Rosina zinātkāri par tuvākās apkārtnes izpēti. Iepazīst dažādu tautu pasakas, literatūru, saskatot tajā kopīgo.
Jēdzieni	Vārdu savienojumi, infografika, enciklopēdijas šķirklis.			
Izmantotie un veidotie teksti	Izmantotie teksti (lasa): literārs teksts, informatīvs teksts, enciklopēdija, drošības noteikumi, infografika. Veidotie teksti: tabula, plakāts, apsveikums, novēlējums, drošības noteikumu grāmatiņa, enciklopēdijas šķirklis, vasaras dienasgrāmata.			

Temati un apakštemati	Saturs / sasniedzamie rezultāti			
Standarta struktūra	Saziņa	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	Caurviju prasmes
9. Aizraujošā pasaule (~23 stundas) 9.1. Izgudrojumi un atklājumi (12 stundas) 9.2. Tas tik ir piedzīvojums! (8 stundas) 9.3. Ko es zinu? Ko es protu? (3 stundas)	Iesaistās sarunā par konkrētu tematu, paužot savas zināšanas, iegūto informāciju, jautājot, precizējot, iebilstot, piekrītot, izsakot un pamatojot savu viedokli un attieksmi. Veido saprotamu, skaidri uztveramu, ar personīgo pieredzi saistītu mutvārdu runu atbilstoši saziņas mērķim un dalībniekiem. Caurskatot un pārskatot mācās lasīt dažādus tekstus (literārs teksts, informatīvs teksts, infografika, noteikumu saraksts) un meklēt tajos noteiktu informāciju.	Meklē informāciju literārā un informatīvā tekstā grāmatā vai tīmeklī un strukturē to tabulā. Veido plakātu – uzvarētāju sarakstu. Raksta apsveikumu vai novēlējumu uzvarētājiem. Iepazīstas ar enciklopēdijām un veido enciklopēdijas šķirkli. Veido vasaras drošības noteikumu grāmatiņu. Plāno vasaras dienasgrāmatas veidošanu.	Atkārtoti 3. klasē apgūto par tekstu, teikumu, teikuma locekļiem, vārda sastāvu, nozīmi un vārdšķirām. Lieto prievārdu kopā ar lietvārdu atbilstošā locījumā. Uzdod jautājumu, lai atbildētu ar lietvārdu kopā ar prievārdu. Veido un saskata vārdu savienojumus. Pēc parauga veido darbības vārdu vajadzības izteiksmē. Pēc parauga veido saliktus pakārtotus teikumus ar saikli <i>lai, tāpēc ka, tādēļ ka, jo, ja</i>. Ievēro pieturzīmju lietojumu.	<i>Kritiskā domāšana un problēmrisināšana</i> Prognozē vārda nozīmi, salīdzina ar tā skaidrojumu vārdnīcā. Atbild uz daudzveidīgiem jautājumiem par lasīto tekstu, meklējot, analizējot, izvērtējot, interpretējot informāciju, saistot ar norisēm reālajā dzīvē un personisko pieredzi. Izvērtē literāro varoņu rīcību un izgudrojumus. Nosaka kopīgo vārdu rindas vārdiem. Nosaka kopīgo un atšķirīgo dažādiem tekstiem. Izsaka savu viedokli par lasīto un pamato to. Izvērtē savu darbu atbilstoši kritērijiem.

		Veido salikteņus – augu nosaukumus. Saklausa un skaidro sarunvalodas vārdus, pamato to lietojumu.	Skaidro drošības noteikumu ievērošanas nepieciešamību. Atrod teksta saturam atbilstošu attēlu. Izvērtē, par ko var paslavēt un ko var ieteikt. <i>Jaunrade un uzņēmējspēja</i> Noskaidro, ko pēta dažādas zinātnes, kādam jābūt zinātniekam, izgudrotājam un pētniekam. Uzzina par dažādiem izgudrojumiem. <i>Pašvadīta mācīšanās</i> Prognozē un izsaka pieņēmumus, ko mācīsies tematā. Mācīšanās laikā analizē, kādas prasmes apgūst, veicot uzdevumus. Temata noslēgumā izvērtē, kas un kā apgūts. Mācās izmantot skaidrojošo vārdnīcu. Mācās meklēt informāciju tīmekļvietnēs. <i>Sadarbība</i> Veic uzdevumus pāri un grupā. <i>Pilsoniskā līdzdalība</i>

				Izsaka idejas projektam „Cilvēks un daba”. Iepazīstas ar literāro varoņu projekta prezentāciju. <i>Digitālā pratība</i> Izmanto digitālo vārdnīcu. Plāno veidot vasaras dienasgrāmatu tradicionālos pierakstos vai digitāli. Uzzina par iespēju izmantot digitālo bibliotēku.
Jēdzieni	Vārdu savienojums, infografika, enciklopēdijas šķirklis.			
Izmantotie un veidotie teksti	Izmantotie teksti (lasa): literārs teksts, informatīvs teksts, enciklopēdija, drošības noteikumi, infografika. Veidotie teksti: tabula, plakāts, apsveikums, novēlējums, drošības noteikumu grāmatiņa, enciklopēdijas šķirklis, vasaras dienasgrāmata.			

Mācību satura sadalījumu pa stundām var mainīt un piemērot savu skolēnu spējām un vajadzībām.